

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM FYUGP GECPS2

2025

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective Course)

Paper : GECPS2

(Understanding Gandhi and Ambedkar)

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) মহাত্মা গান্ধীৰ আত্মজীৱনীখনৰ নাম কি ?

What is the name of the autobiography
of Mahatma Gandhi?

(b) কোনে প্ৰথমবাৰৰ বাবে গান্ধীক 'মহাত্মা' বুলি সম্বোধন
কৰিছিল ?

Who addressed Gandhi as 'Mahatma' for
the first time?

(c) কোন চনত গান্ধীৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ 'হিন্দ স্বৰাজ' প্ৰকাশ
পাইছিল ?

In which year was Gandhi's famous
book, *Hind Swaraj* published?

- (d) কোন চনত গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ মাজত পুণা চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

In which year was Poona Pact signed between Gandhi and Ambedkar?

- (e) বি. আৰ. আম্বেদকাৰ কোন দলিত সম্প্ৰদায়ৰ আছিল ?

To which Dalit caste did B. R. Ambedkar belong?

- (f) নেহৰুৰ কেবিনেটত আম্বেদকাৰে কি মন্ত্ৰীত্বৰ দায়িত্ব লাভ কৰিছিল ?

What portfolio did Ambedkar hold in Nehru's Cabinet?

2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

3×3=9

Write short notes on the following (within 150 words each) :-

- (a) গান্ধীৰ ন্যাসব্যৱস্থাৰ ধাৰণাৰ এক সমালোচনাত্মক আলোচনা

Critical analysis of Gandhi's views on trusteeship

- (b) বৈকল্পিক আধুনিকতা সম্পৰ্কত গান্ধীৰ ধাৰণা

Gandhi's views on alternative modernity

- (c) আধুনিকতা সম্পৰ্কত গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ বিতৰ্ক

Gandhi and Ambedkar's debate on modernity

3. বৰ্তমান সময়ৰ প্ৰেক্ষাপটত গান্ধীবাদী চিন্তাধাৰাৰ মৌলিক নীতিসমূহৰ প্ৰাসংগিকতা পৰীক্ষা কৰা।

9

Examine the relevance of the basic principles of Gandhian thought in the present-day context.

নাইবা / Or

আম্বেদকাৰৰ বুনিয়াদী ধাৰণাসমূহ পৰীক্ষা কৰা। বৰ্তমান সময়ত এইবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি তুমি ভাবানে ?

6+3=9

Examine the fundamental ideas of Ambedkar. Do you think that these are significant at present time?

4. গান্ধীৰ 'সত্যগ্ৰহ' ধাৰণাটো বুজাই লিখা। ইয়াৰ প্ৰধান কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

2+7=9

What is meant by the Gandhian concept of 'Satyagraha'? Discuss its main techniques.

নাইবা/Or

বৰ্ণ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কত গান্ধীৰ ধাৰণা পৰীক্ষা কৰা।

9

Examine Gandhi's views on caste system.

5. আধুনিক সভ্যতাৰ সম্পৰ্কত গান্ধীৰ স্থিতি পৰীক্ষা কৰা।

9

Examine Gandhi's position on modern civilization.

নাইবা/Or

গান্ধীৰ স্বৰাজৰ ধাৰণাটোৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।

9

Discuss critically the Gandhian concept of Swaraj.

6. 'অস্পৃশ্যসকলৰ ত্ৰাণকৰ্তা' হিচাপে আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা।

9

Examine the role of Ambedkar as the 'saviour of the untouchables'.

নাইবা/Or

ভাৰতৰ সংবিধান ৰচনাত আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

9

Discuss the role of Ambedkar in making the Indian Constitution.

7. সাম্প্ৰদায়িক বাটোৱাৰা সম্পৰ্কত গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ মাজৰ
বিতৰ্ক আৰু ইয়াৰ ফলাফলসমূহ পৰীক্ষা কৰা। 9

Examine Gandhi and Ambedkar's debate on
Communal Award and its consequences.

নাইবা / Or

- অস্পৃশ্যতা আৰু বৰ্ণ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কত গান্ধী আৰু আম্বেদকাৰৰ
মাজৰ ধাৰণাগত প্ৰভেদ বিশ্লেষণ কৰা। 9

Analyse the difference of views of Gandhi and
Ambedkar on untouchability and caste
system.

(২০২৩ বৰ্ষৰ পৰীক্ষাৰ্থীৰ বাবে অতিৰিক্ত ২০ নম্বৰ)

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

Answer any *two* from the following questions :

8. আম্বেদকাৰৰ হিন্দু সামাজিক ব্যৱস্থাৰ ধাৰণাৰ সম্পৰ্কে এক
সমালোচনাত্মক আলোচনা যুগুত কৰা। 10

Make a critical analysis of Ambedkar's views
on the Hindu Social Order.

9. জাতি আৰু ধৰ্মৰ সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা আলোচনা কৰা। 10

Discuss Ambedkar's views on caste and
religion.

10. আম্বেদকাৰ আৰু গান্ধীৰ ধাৰণাই কিদৰে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান
প্ৰণয়নত প্ৰভাৱ পেলাইছিল, আলোচনা কৰা। 10

Discuss how Ambedkar and Gandhi's views
shaped the framing of the Constitution of
India.

***